

SAGA-seminar

Harstad og Bjarkøy historielag ønsker å få frem den sentrale posisjonen vår landsdel hadde i vikingetida. Det heter seg at svenske vikinger dro østover, daske vikinger dro vestover. Men vikingene i nord dro i landnåm både østover og vestover. Vikingene i nord hadde de største sjødyktige båtene, og de kunne reise oppover elvene i øst. Slik var det lettere å ta seg frem fra Kvitsjøen til silkeveien enn fra Østersjøen. Novgorod eller Gardarriket gikk helt til Kvitsjøen.

I tillegg var vi langt unna plyndringstokter fra andre på den tida. Og vikingene hadde et godt samvirke med samene. Samer, kvener og vikinger var avhengig av hverandre. Her ser vi allianser gjennom giftermål som også forteller at de mest velstående fra jernalderen til middelalderen, var nordfra.

Med å få frem sporene og merkene etter sagatida, vil vi kunne få frem vår posisjon i historia før Stiklestadslaget i 1030. Dette må vi få frem før 1000-års jubileet markeres. Markeringa begynner i vårt område i 2023. Historielagene er det som kan ta den utfordringa med å leite frem spor i terreng og i språk fra sitt lokalmiljø.

Den kjente historia til vikingene, er skrevet ut fra kongerekka og med perspektiv sørfra. Sagatekstene er tolket opp gjennom tida, men terrenget skjuler mange ukjente spor. Med ny teknologi som genforskning og radarfotografering, gir det oss nye muligheter til ny informasjon. Alt vi finner ut at vikingene kunne gjøre, har de nok også gjort. Og med de mange hellegropene aner vi at det har vært en stor eksport herfra av olje før i tida og. Dette har vært med på å akkumulere verdier her nord. Vår landsdel var spesielt attraktiv for danskekongen i middelalderen.

Så er det også lansert ideen om at Norge ble samlet nordfra med våre vikinger som etter hvert fikk navnet Ladejarler da de etablerte seg som en maktfaktor i Trøndelag.

Noen tips til å lese i forkant av seminaret:

Lars Ivar Hansen vil ta utgangspunkt i Astafjord bygdebok, bind1. Men Lars Ivar Hansen og Bjørnar Olsen har også skrevet SAMENES HISTORIE FRAM TIL 1750.

Sturla Ellingvåg, historiker og DNA-forsker, har skrevet to gode innlegg i nordnorskdebatt.no:

[Historie, DNA | En sørings bekjennelser: Vi må snu opp ned på Norgeshistorien! \(nordnorskdebatt.no\)](#)

[DNA-forskning, Historie | Om samisk DNA og våre felles skandinaviske røtter \(nordnorskdebatt.no\)](#)

Håvard Dahl Bratrein har skrevet boka HØVDING, JARL, KONGE – Nord-Norges politiske historie i vikingtid. I tillegg har han holdt foredrag for Troms historielag sitt Årsmøte 2021 der foredraget om Bjarkøyætta, kan høres på: [\(1\) Facebook](#) Det er Troms historielag sin facebookside.

Stephen Wickler har skrevet Forskningsutgravning i 2021 på Nergården, Bjarkøy, Harstad

[StornaustetBjarkoey.pdf \(harstadhistorielag.no\)](#)

Siste nummer av Håløygminne (nr. 1- 2022) har Stefan Figenschow et godt innlegg: Her skal du få kjenne en bjarkøyning – Om Tore Hunds ettermæle.

Boka ELVEKONGER av Cat Jarman er og interessant fordi den viser Skandinaviske vikinger til Silkeveien.

Fig. 24. Nordre Fennoskandia og Nordvest-Russland i tidlig middelalder.

Kartet viser folkevandringer og handelsveger. Novgorod ble av vikingene kalt Holmgard. Og området fra Kvit-sjøen til Lyngen var felles skatteområdet langt ut i middelalderen.